

SPLITSKI DRAMSKI GLUMCI

UDK: 792.071 (497.5 Split) "19"
Stručni rad
Primljeno: 21. XI. 2001.

Doc. dr. sc. ŠIMUN JURIŠIĆ
Filozofski fakultet
P. Krešimira IV. 2
23000 Zadar, HR

Autor je prikazao šest kazališnih umjetnika koji su kraće ili duže vrijeme djelovali u Hrvatskome narodnom kazalištu u Splitu. To su: Vatroslav Hladić, Stjepko Janković, Ante Jelaska, Jovan Jeremić, Asja Kisić i Petar Konjović. Nije se upuštao u ocjenu njihova rada, već je ponajprije dao podatke vezane uz njihov život i rad, posebno u splitskome kazalištu.

IZ RUKOPISA SPLITSKI KAZALIŠNI UMJETNICI

HLADIĆ, VATROSLAV, glumac i redatelj (Zagreb, 5. kolovoza 1898. - Rijeka, 18. ožujka 1965.). U rodnom gradu učio je gimnaziju, a glumu privatno kod Václava Antona. Glumiti je počeo u Ogulinu godine 1913. Najduže vrijeme radio je u osječkome Hrvatskom narodnom kazalištu, ukupno oko dvadeset godina. Prvi put je angažiran u Osijeku u siječnju 1919. Dvadeset i petu obljetnicu rada proslavio je u Osijeku godine 1938., ulogom Osvalda u Ibsenovim *Sablastima*. Godinu i pol radio je u skopskome kazalištu (1934.-1936.). U splitskome kazalištu radio je u četiri navrata: od rujna 1921. do svršetka 1922., 1940.-1941., 1945.-1946. i 1952.-1953. Prvi angažman u Splitu prikazao je u dvama poglavljima svoje autobiografije. Opisao je

i svoj sukob s ravnateljem Nikom Bartulovićem zbog kojega je napustio Split. Među njegovim najboljim glumačkim ostvarenjima su Krležin Lenbach (*U agoniji*). Glembaj (*Gospoda Glembajevi*), Shakespeareov Jago (*Otelo*) i Ibsenov Osvald u drami *Sablasi*, koju je rado režirao. Režirao je i djela mnogi hrvatskih i svjetskih književnika (Vojnović, Goldoni i dr.). Njegova "Božićna priča s pjevanjem", kako stoji u podnaslovu, *Badnja noć* (Vilin amanet) imala je praizvedbu u amaterskom kazalištu u Bjelovaru 1914. ili 1915. Izvodila su je potom profesionalna kazališta, u Varaždinu (1917.), Osijeku (1928. i 1938.) i Sarajevu (1943.). U svojoj autobiografiji *Život glumca* najviše je prostora posvetio Miki Stojkoviću (Beograd, 1861. - Zagreb, 1925.) u čijem je putujućem kazalištu nepunu godinu dana glumio (1913.-1914.). Prikazao je i glumce kojih nema u kazališnim leksikonima i enciklopedijama. Tako je od zaborava otrgnuo Rudolfa Mlinarića, "apostola glumačkog poziva", koji je umro u Klanjcu na pozornici godine 1913. Zajedno s Josipom Maričićem bio je ravnatelj pokrajinskoga kazališta (putujućeg kazališta) u kojemu je prvi angažman imao V. Hladić.

Djela: *Život glumca*, Zagreb, 1944.

Lit.: Julije Benešić: *Glumac bez maske. Povodom knjige V. Hladića Život glumca*. Spremnost, 1944., br. 146, 9. - Anatolij Kudrjavcev: *Teatralnost viđenja*. V. Hladić: *Život glumca*. Slobodna Dalmacija, 19. II. 1977., 8.

JANKOVIĆ, STJEPKO, glumac i operetni pjevač (Draškovec u Međimurju, 2. rujna 1921. - Osijek, 26. studenog 1993.). Rođen je u siromašnoj seljačkoj obitelji. Završio je malu maturu i godine 1941. počeo je raditi u osječkome Hrvatskom narodnom kazalištu. Bio je član opernog i baletnog zbora, inspicijent, šaptač u operi i dramski glumac. Najduže je radio u Osijeku (1941.-1947. i 1961.-1977.). Osam sezona (1947.-1952. i 1954.-1957.) radio je u splitskome Hrvatskom narodnom kazalištu, a dvije sezone u dubrovačkom kazalištu (1952.-1954.). U Splitu je završio dramski studio koji je u kaza-

lištu vodio Kalman Mesarić. U Beogradu je četiri sezone (1957.-1961.) bio član Komedije i Savremenog pozorišta; glumio je i pjevao u operetama i muziklima. Godine 1972. svečano je proslavio 30. obljetnicu umjetničkoga rada, i glavnom ulogom u *Mišolovki* Agate Christie. Do tada (1972.) prikazao je oko 300 lica u više od tri tisuće predstava. U Splitu je nastupio u oko 230 dramskih i operetnih predstava i tumačio oko 60 različitih uloga. Jym-boya iz operete *Havajski cvijet* Pala Abrahama igrao je u tri kazališta (Split, Beograd i Osijek) oko 310 puta. U opereti *Mala Floramye* Ive Tijardovića tumačio je pet uloga u različitim režijama: Zvone, šojr Dane (u dvije režije), Prvi oficir, šojr File i šojr Bepo (ovu posljednju ulogu u Osijeku, 1970.-1971.). Sam je najviše volio ulogu lakrdijaša u Shakespeareovoj komediji *Na tri kralja ili kako hoćete*, koju je u Splitu režirao Kalman Mesarić (1950.). Svoja sjećanja iznio je u članku *O kazališnom Splitu*, koji je tiskan u knjižici Š. Jurišića *Iz nove povijesti Jadrana* (Split, 1986.). Bio je glumac i operetni pjevač velike radne energije, koji je na kulturnan način znao zabaviti i razveseliti općinstvo. U dramama je imao najviše uspjeha kao ljubavnik.

Lit.: Ljubomir Stanojević: *U sjećanje na S. Jankovića. Odlazak Jym-boya*. Glas Slavonije, 1. XII. 1993.

JELASKA, ANTE, redatelj i komediograf (Split, 20. srpnja 1925.). Gimnaziju je završio u rodnome gradu (1943.). Bio je kazališni tajnik u Zadru (1945.-1947.) i Šibeniku (1947.). Godine 1950. diplomirao je na trogodišnjoj Zemaljskoj glumačkoj školi u Zagrebu. U Hrvatskome narodnom kazalištu u Splitu stalno je radio od 1952. do 1988., kad je umirovljen. Dugo je surađivao u dnevniku *Slobodna Dalmacija*; bio je urednik humorističkog priloga *Pomet*, u kojemu je najčešće pisao pod pseudonimom Zenzo, a mnoge članke nije potpisivao. U kulturnoj rubrici *Slobodne Dalmacije* godinama je pisao kazališne kritike o predstavama beogradskoga BITEF-a. Napisao je tri komedije, ali ih nije tiskao. Godine 1952. režirao je Valtroslav Hladić

u splitskome kazalištu njegove "slike iz predratnog života Splita u lokalnom narječju" pod naslovom *Daje na kišu*.

Komedija je izvedena 18 puta u Splitu, a godine 1953. doživjela je premijeru u zadarskome kazalištu. Njegova groteska *Konkurencija* izvedena je na splitskoj pozornici 1953. u autorovoj režiji. Zajedno s Petrom Kukoljem napisao je komediju *Konfužjun u Getu*, koja je imala premijeru u Zadru 1958. Kod općinstva i kritike vrlo doro su primljene tri komedije koje je napisao na temelju Uvodićevih tekstova i režirao u splitskom kazalištu. To su: *Libar Marka Uvodića Splitsanina* (1968.), *Drugi libar Marka Uvodića Splitsanina* (1970.) i *Mali libar Marka Uvodića Splitsanina* (1971.). Režirao je oko stotinu djela, a Tijardovićeve operete *Mala Floramye* i *Splitski akvarel* nekoliko puta. Kao profesionalni redatelj nastupio je godine 1952., kad je u splitskom kazalištu režirao dramu *Osuđenici* Ervina Šinka. Režirao je i četiri Goldonijeve komedije, a *Ribarske svade* dva puta (1954. i 1976.). Goldonijevu *Poljanu* (Il campiello) preveo je u čakavštinu, preradio i lokalizirao te pod naslovom *Pjaceta* režirao 1972. Radnju komedije iz XVIII. st. smjestio je u Split na početku XX. st. Jelaska je izvrstan poznavatelj Splita i splitskog života.

Djela: Članke A. Jelaska iz Slobodne Dalmacije popisao je H. Morović u svojem radu *Izbor članaka iz splitskog lista Slobodna Dalmacija 1943.-1973*, Radovi Pedagoške akademije, Split, 1977., broj 2, 173-217.

Lit. Branko Zupa, A. Jelaska: *Daje na kišu*. Slobodna Dalmacija, 17. IV. 1952. - Isti: *Premijera Daje na kišu*. Slobodna Dalmacija, 5. V. 1952. - Miljenko Smoje: *Beara i Goldoni*. Slobodna Dalmacija 26. VII. 1955. - Ćiro Čulić: *Kazališne večeri*. Split 1971. - Anatolij Kudrjavcev: *Gledalac sa zadatkom*. Zagreb, 1983.

JEREMIĆ, JOVAN, glumac i redatelj (Srijemska Mitrovica, 7. lipnja 1889. - Split, 31. siječnja 1972.). Poslije završene gimnazije studirao je medicinu u Beču, a pravo u Beogradu. Za vrijeme Prvoga svjet-

skog rata živio je neko vrijeme u Francuskoj. Kazališnu karijeru započeo je kao pjevač u osječkome kazalištu (1909.). Najduže je radio u kazalištima Splita, Sarajeva i Beograda. Dana 12. travnja 1934. u sarajevskom je kazalištu proslavio 25. obljetnicu umjetničkoga rada kao Filip u komediji G. Ohneta *Livničar*. U Splitu je bio član Narodnoga kazališta za Dalmaciju od prvoga do posljednjeg dana (1921.-1928.), kao glumac i redatelj, te kao kazališni tajnik (1924.-1928.). U veljači i u ožujku 1928. vodio je najduže gostovanje Narodnoga kazališta za Dalmaciju, i to po Lici. U Splitu se prvi put okušao kao redatelj postavljajući na pozornicu *Gospođu Iks A. Bissona* (23. studenog 1922.) Režirao je dvadesetak djela u Splitu, među njima i dvije operete; dramatisirao je Tolstojevu *Kreutzerovu sonatu* Nozierea i Savoira, te Hugoov roman *Zvonar Bogorodične crkve* (Bircha i Pfeiffera). Ujedno je radio i scenografiju za djela koje je režirao. Glumio je i ulogu Barona u drami M. Gorkog *Na dnu* te istražitelja Porfirija Petrovića u *Zločinu i kazni* F.M. Dostojevskog u dramatisaciji N. Berga. Barem tri drame prikazivane su u Splitu u njegovu prijevodu, režiji i scenografiji: *Ingeborg K. Götza, Čast i Kamen među kamenjem* Sudermanna. U osječkome kazalištu izvedene su dvije drame u njegovu prijevodu: *Prijatelj* Bongarescu A. de Herza (1934.) i *Kristijano između neba i zemlje* Hansa Jarraya (1935.). U srpnju 1923. u Splitu je izašao "kongresni broj" časopisa *Gluma* Udruženja glumaca Srba, Hrvata i Slovenaca, koji su uredili Jovan Jeremić i Rade Pregarc. U časopisu je objavio sastavak *Splitsko narodno pozorište* (str. 9-12), u kojemu najviše govori o Narodnom kazalištu za Dalmaciju koje je utemeljeno 1921. Kako je bio oženjen Splićankom, kao umirovljenik vratio se u Split i u sezoni 1966.-1967. tumačio je u Hrvatskome narodnom kazalištu lik dr. Wenera u dramatisaciji romana M. Krleže *Na rubu pameti*. Pokopan je na splitskome groblju Lovrinac. I u sarajevskom kazalištu djelovao je sedam sezona (1928.-1932. i 1933.-1936.); režirao je oko 50 djela, između ostaloga i Vojnovićevu dramu *Lazarovo vaskrsenje* (1930.). Kao glumac bio je odmjeran u pokretima i vješt u dijalogu. Njegove su režije bile u okvirima "scenskog tradicionalizma".

Lit. -n. (Ćiro Čičin-Šain): *Pred jubilej J. Jeremića*. Novo doba, 10. IV. 1934. - B. Buljan: *J. Jeremić (nekrolog)*. Slobodna Dalmacija, 8. II. 1972. - Š. Jurišić: *J. Jeremić u Splitu (1921.-1928.)*. Pozorište (Tuzla), 1978., br. 1-2, str. 128-130. - J. Lešić: *Istorija jugoslavenske moderne režije (1861.-1941.)*. Novi Sad, 1986.

KISIĆ, ASJA, glumica (Zadar, 29. siječnja 1914. - Split, 3. kolovoza 1966.). Kći Vinka Kisića, publicista i prevoditelja. Kao devetnaestogodišnja djevojka učila je privatno glumu kod Tita Strozija u Zagrebu, i to dvije i pol godine. Bila je članica raznih kazališta; dva puta bila je angažirana u dubrovačkom kazalištu, prvi put od 1942. do 1944. Glumačku karijeru započela je u Osijeku (1935.-1942.). Nakon članstva u partizanskim kazalištima (1944.), od potkraj 1944. do svibnja 1945. bila je članica Narodnoga pozorišta u Beogradu, a zatim Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu (1945.-1947.). U glavnom hrvatskom glumištu tumačila je, između ostalog, i Elmiru u Moliereovoj komediji *Tartuffe* i Nataliju u Škvarkinovoj *Noćnoj smotri*. U zagrebačkoj Komediji predstavljala je dvije sezone (1950.-1952.), a u splitskome Hrvatskom narodnom kazalištu dvadeset sezona (1952.-1972.), odakle je otišla i u mirovinu. U Splitu je glumila mnoge glavne uloge, između ostalog Serafinu u *Tetoviranoj ruži* (1956.) i lady Torrance u *Silasku Orfeja T. Williamsa* (1959.) te Kate Kapuralicu u istomenoj komediji Vlahe Stulića (1966.). Velik je popularnost stekla kod općinstva kao Bepina u Smojinoj televizijskoj seriji i kronici *Naše malo misto* (u trinaest epizoda, 1969.-1970.). U njezinoj glumi uvijek je bilo mjere, dobrog ukusa i detalja. "Njezini su dodiri s ulogom bili čudno stvarani, a ipak obojeni nekom diskretnom, prigušenom podsmješljivošću kao odmakom" (A. Kudrjavcev).

Lit. Mirko Prelas: *Tetovirana ruža T. Williamsa ponovno na sceni splitskog Narodnog kazališta*. Slobodna Dalmacija, 22. V. 1956. - Veljko Vučetić: *T. Williams, Silazak Orfeja, Diplomaska predstava režisera S. Haršića*. Slobodna Dalmacija, 20. III. 1959. - Ćiro Čulić: *Kazališne večeri*. Split, 1971. - A. Kudrjavcev: *Gledalac sa zadatkom*.

Zagreb, 1983. - Isti, *In memoriam A. Kisić, Bepinin odlazak*. Slobodna Dalmacija, 5. VIII. 1996. - Vanja Škrobica: *Umjesto nekrologa, posljednji intervju A. Kisić. Bepina: sve je iza mene*. Dan, 11. VIII. 1996.

KONJOVIĆ, PETAR, skladatelj, glazbeni pisac i kazališni ravnatelj (Čurug, Bačka, 5. svibnja 1883. - Beograd, 1. listopada 1970.). Otac mu je bio učitelj. Završio je učiteljsku školu u Somboru (1902.) i studij kompozicije i dirigiranja na konzervatoriju u Pragu (1906.). Oko 14 godina živio je i djelovao u Hrvatskoj (1921.-1935.). Najprije je bio operni ravnatelj Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu (1921.-1926.), kad je intendant bio Julije Benešić, s kojim je poslije napisao Projekt zakona o pozorištu (Kazališni list, Osijek, 1928., br. 39. str. 2). U Osijeku je bio kazališni ravnatelj (1927.-1933.) i režirao tri djela, među njima i Krležinu *Gospodu Glembajevu* (1929.); tada su se Krležine drame često izvodile u Osijeku. U osječko je kazalište doveo dr. Branka Gavellu kao redatelja. U Zagrebu je bio intendant HNK od 1933. do 1935. Od 1939. do 1950. bio je profesor Muzičke akademije u Beogradu i njezin rektor (1945.-1947.). Utemeljitelj je Muzikološkog instituta u Beogradu u okviru Srpske akademije i njegov prvi direktor (1947.-1954.). Bijaše redoviti član SANU (1946.) i dopisni član Češke akademije (1938.). Dobitnik je mnogih nagrada. U Zagrebu se prvi put predstavio na "kompozicionom koncertu" u Hrvatskom glazbenom zavodu 5. prosinca 1917. U izvodnju njegovih skladba sudjelovali su Maja de Strozzi, Zlatko Baloković, Juro Tkalčić, Vaclav Huml, Marko Vušković i dr. Koncert je ponovljen nakon 14 dana. Dana 25. travnja 1917. Hrvatsko narodno kazalište premijerno je izvelo njegova opernog prvijenca, *Miloševa ženidba*, pod naslovom *Vilin veo*, zbog austrijske cenzure. U Zagrebu je objavio jednu knjigu i tri prijevoda opernih libreta. U knjizi *Ličnosti* (Zagreb, 1920.), koja ima više od 200 stranica, najopširnija su poglavlja *Iz muzikalnog Zagreba* (57 str.) i *Iz ruskog teatra* (40 str.), u kojemu je prikazao gostovanje Moskovskoga hudožestvenog teatra u Pragu. Posljednje poglavlje u toj knjizi nosi naslov: *Maja de Strozzi*. U Zagrebu je tiskao sljedeće prijevode: R. Wagner, *Walküre*. Prvi dan svečanog prikaza Prsten Nibelungov (na knjizi nije označena godina tiskanja

prijevoda; prijevod je po svoj prilici objavljen oko 1924.); R. Wagner: *Lohengrin*. Opera u tri čina (1924.) i M.P. Musorski, *Hovanščina*. Opera (1926.). I svoj prvijenac *Vilin veo*, tiskao je u Zagrebu (na knjizi nije označena godina), gdje je djelo doživjelo praizvedbu (1917.). Operu je djelomično preradio pa je pod naslovom *Ženidba Miloševa* izvedena u Hrvatskome narodnom kazalištu 4. listopada 1922.; dirigent i redatelj bio je sam skladatelj. Opera je u obje verzije doživjela u Zagrebu 22 izvedbe. U Zagrebu je praizvedena i njezova najpoznatija opera - *Koštana* (16. travnja 1931.). dirigent bijaše Krešimir Baranović. Plesove iz *Koštane* pod imenom *Triptihon* izvodio je Balet HNK od 1958. više od 20 puta, kao samostalnu predstavu, balet, u koreografiji i režiji Franje Horvata. Isto kazalište izvodilo je kao samostalan balet njegovu simfonijsku poemu *Makar Čudra* (1974.). U glavnom hrvatskom kazalištu prikazivano je oko 15 opera u njegovu prijevodu. Među njima najviše je Wagnerovih: *Walküra* (1921.). *Lohengrin* (1925.), *Majstori pjevači* (1929) i *Seigfried* (1938.). I kazališta u Splitu, Osijeku i Rijeci izvodila su opere u njegovu prijevodu, osobito Gounodova Fausta.

Kao operni ravnatelj u Zagrebu Petar Konjović zalagao se za slavenski glazbeni repertoar. Angažirao je Jakova Gotovca kao dirigenta. Dok je vodio Operu, praizveden je Dobroničev *Dubrovački diptihon*, Šafranek-Kavićeva opera *Hasanaginica* te četiri hrvatska baleta, među kojima je Baranovićevo *Licitarско srce* (1924.). Povremeno je nastupao i kao dirigent (Debussy, *Pellae i Melisanda*; Verdi, *Otello*).

Za intendanture P. Konjovića u glavnom hrvatskom kazalištu (1933.-1935.) Krešimir Baranović je u suradnji s njim stavio na repertoar Dobroničevu operu *Udovica Rošlinka* i Odakovu operu *Dorica pleše*, te Baranovićev balet *Imbrek z nosom* i balet Šafranek-Kavića *Sanje*. I kao operni ravnatelj i kao intendant sustavno je organizirao gostovanja opere, naročito po Dalmaciji. Dok je bio intendant u Zagrebu, preventivna cenzura zabranila je izvođenje dramskih djela Josipa Kosora, T. Strozija i Z. Gorjana, a policija je poslije prve reprize skinula s repertoara Canakarovu satiru *Za dobro naroda*, komediju Iljfa i Petrova *Dvanaest stolica* i dramaturgiju Zolina romana *Grieh* u izvedbi Dramskog studija.

Bio je Konjović ravnatelj osječko-novosadskoga kazališta (1927.-1933.), koje je gostovalo i djelovalo pod tri imena, prema imenima banovina u kojima je gostovalo: Dunavsko pozorište u Novom Sadu, Savsko kazalište u Osijeku i Primorsko kazalište u Splitu. Nesporne su Konjovićeve zasluge za splitski kazališni život. Primorsko kazalište ili Narodno kazalište za Primorsku banovinu djelovalo je u Splitu četiri kazališne sezone (21. veljače 1931. - 11. ožujka 1934.). svake sezone po nekoliko mjeseci. O djelovanju tog kazališta opširno je pisao tadašnji tajnik, glumac i redatelj Tomislav Tanhofer u članku *Od Bečkereka do Mostara* (Mogućnosti, 1966., broj 1). Iz tog članka navest ću samo dva citata: "Ugovor koji je Konjović sklopio s Primorskom banovinom bio je za nas veoma povoljan: naše kazalište obavezalo se da svake godine u Splitu i na teritoriji banovine prikaže najmanje 120 (sto i dvadeset) dramskih predstava, a banovina je osigurala subvenciju od 400.000 dinara, besplatno zgradu, osvjetljenje i ogrjev. Sve prihode predstava ubiralo je kazalište i imalo pravo na tzv. 'kazališni dinar', koji se naplaćivao na svaku prodatu bioskopsku ulaznicu, a išao je u korist kazališta koje je u gradu boravilo najmanje dva mjeseca. - Konjovićevo mudro rukovodstvo, Gavellina majstorska ruka, solidna organizaciona baza, materijalni stimulans, natprosječno solidan u ono vrijeme, stabilnost kadrovske sastava koji je osiguravao homogenost ansambla i kontinuiteta rada i repertoarske politike, bili su osnovni elementi u životu i radu, u prestižu i autoritetu kazališne kuće."

Petar Konjović uglazbio je nekoliko pjesama Vladimira Vidrića i Dragutina Domjanića. Prema drami Ive Vojnovića *Smrt majke Jugovića* skladao je, kako stoji u podnaslovu, "scenski posvetni prikaz u tri čina" - *Otađbina* (1960.). Njegov kazališni rad u Zagrebu, Osijeku i Splitu ocijenjen je veoma povoljno (Slavko Batušić, Lav Mirski, Tomislav Tanhofer i dr.).

DJELA: *Ličnosti*. Zagreb, 1920. To je jedna od pet knjiga P. Konjevića, ostale su popisane u poglavlju *Bibliografija radova akademika P. Konjovića* (kompozicije, članci, knjige, prevodi i libreta) u knjizi:

Spomenica posvećena preminulom akademiku P. Konjoveću. Ur. S. Rajičić. Beograd, SAN-u, 1971., 43-65, ćir.

Lit. S. Batušić: *P. Konjović i zagrebačko kazalište.* Zvuk, Beograd, 1963., br. 58, 330-338. - Lav Mirski: *Moji susreti sa P. Konjovićem.* Zvuk, Beograd, 1963., br. 58, 328-329. - B. Hećimović: *Repertoar hrvatskih kazališta 1840-1860-1980.* Zagreb, 1990., dvije knjige (popisane su opere koje je preveo P. Konjović i koje su izvodene, zatim opere koje je režirao i dr.).

GLI ATTORI DRAMMATICI DI SPALATO

Riassunto

L'autore presenta sei artisti di teatro che, per breve o per lungo tempo, erano stati attivi nel teatro nazionale di Spalato. Non entra nel merito del giudizio della loro attività in quanto tale, bensì ha cercato in primo luogo di fornire i dati relativi alla loro vita e alla loro attività legata in particolare al teatro spalatino. Al momento nelle enciclopedie non figurano Stjepko Janković, Ante Jelaska e Jovan Jeremić, mentre di Vatroslav Haldić e Asja Kisić sono stati forniti alcuni dati nell'Enciclopedia del Teatro Nazionale Croato di Zagabria (1969). Anche se Petar Konjović è stato elaborato in molte enciclopedie, l'autore nel suo articolo prende in considerazione in modo particolare la sua attività a Spalato. Infatti Konjović è stato tra l'altro direttore del teatro di Osijek e del Teatro Nazionale Croato di Zagabria. Il teatro di Osijek e di Novi Sad col nome di Primorsko kazalište ovvero Teatro Nazionale della Banovina (N. d. T. provincia governata dal bano) Litoranea ha lavorato per quattro stagioni (1931-1934) a Spalato. E in ogni stagione per alcuni mesi. L'autore ha fatto riferimento all'articolo di Tomislav Tanhofer che nel Primorsko kazalište ricopriva la carica di segretario e al contempo era attore e regista. L'articolo Da Bečkerek a Mostar (1966) di T. Tanhofer è poco noto nella letteratura teatrale ed è una delle fonti più importanti per lo studio del Teatro Nazionale della Banovina Litoranea.

Di sei attori di teatro che vengono presi in esame solo uno è ancora in vita e quasi tutta la sua età lavorativa l'ha trascorsa a Spalato. Si tratta di Ante Jelaska, regista e commediografo, collaboratore e redattore del giornale Pomet. Al teatro di Spalato è stato attivo per circa 35 anni (1952-1988). Ha scritto tre commedie che venivano rappresentate in molti teatri. Sempre al teatro di Spalato ha messo in scena 100 opere. Numerose sono state le repliche di tre commedie che ha scritto prendendo lo spunto dai testi di Uvodić (Libar) e messo in scena al teatro di Spalato

Sull'attività del teatro di Spalato hanno scritto Vatroslav Hladić (nel suo libro *Život glumca*) e Stjepko Janković nell'articolo O kazališnom Splitu (1986).